

4136895 PHPH / M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)

คำสำคัญ : ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรค / ภาวะความดันโลหิตสูง / กระบวนการกลุ่ม / ผู้สูงอายุ / การป้องกันโรค

ชนิษฐา ทองหยอด : ประสิทธิผลโปรแกรมสุขศึกษาโดยการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันภาวะความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี (THE EFFECTIVENESS OF THE APPLICATION OF THE PROTECTION MOTIVATION THEORY TO THE HEALTH EDUCATION PROGRAM ON HIGH BLOOD PRESSURE PREVENTION AMONG ELDERLY PEOPLE IN DET-UDOM MUNICIPALITY OF UBON-RATCHATHANI PROVINCE). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : เฉลิมพล ต้นสกุล, กศ.ม., ศ.ศ., ธาราดล เก่งการพานิช, วท.ม., พบ., ทศนีย์ นนทะสร, ค.ม., ค.ค. 192 หน้า. ISBN 974-664-963-9

ปัจจุบันประชากรผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วขณะเดียวกันภาวะความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุ เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในบรรดาโรคที่ไม่ติดต่อ เพราะว่าความดันโลหิตสูงเป็นสาเหตุสำคัญของโรคที่ทำให้มีความพิการและอัตราตายในอันดับต้นๆ สมควรที่นักสุขศึกษาจะต้องสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมกิจกรรมการป้องกันภาวะความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุ การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษา โดยการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันภาวะความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาล รูปแบบการวิจัยเป็นแบบกึ่งทดลอง Pretest-Posttest Two-Group Design แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ แล้วจัดโปรแกรมสุขศึกษาให้กับกลุ่มทดลอง และเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ระหว่างเดือน มกราคม ถึง เมษายน 2543 กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่อาศัยในเขตเทศบาลจำนวน 96 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 48 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ 48 คน โปรแกรมสุขศึกษาสำหรับกลุ่มทดลอง คือ การฉายสไลด์พร้อมการบรรยาย การเสนอตัวแบบ การสาธิตการฝึกทักษะ การกำหนดกิจกรรมจากภูมิปัญญาภายในกลุ่ม การส่งเสริมความภาคภูมิใจภายในกลุ่ม และการกระตุ้นเตือนโดยกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Student's t-test และ Paired Samples t-test

ผลการศึกษาภายหลังการจัดกิจกรรมโปรแกรมสุขศึกษาแก่ผู้สูงอายุ ในกลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการป้องกันภาวะความดันโลหิตสูงในเรื่อง การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้โอกาสการเกิด ความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้น การรับรู้ความสามารถของตนเองถึงการมีพฤติกรรมป้องกันภาวะความดันโลหิตสูง และ การมีพฤติกรรมป้องกันภาวะความดันโลหิตสูง สูงกว่าก่อนการทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยความเชื่อมั่นที่ $p\text{-value} < 0.001$ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมสุขศึกษาโดยการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจ เพื่อป้องกันภาวะความดันโลหิตสูงของผู้สูงอายุนี้ สามารถนำไปประยุกต์สร้างแรงจูงใจและส่งเสริมการมีพฤติกรรมป้องกันภาวะความดันโลหิตสูงในกลุ่มผู้สูงอายุในเขตเทศบาลอื่นๆ ต่อไป